

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.,
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schuller în București, strada
Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

„Speranțele în Viena!”

(*) Nu pentru prima dată sîntem puși în poziție a produce dovezi, că politica dlui A. Mocsonyi e întemeiată pe principiile lui Kossuth și strîns aliată cu kossuthismul Maghiarilor.

Cetitorii noștri își vor fi aducînd încă aminte cînd „Luminătorul” — de pie memorie — dela Timișoara le striga Românilor cu privire la politica lor întemeiată pe încrederea tradițională în Casa domnitoare, că „numai prostul se închină la sfinți, care nu-i ajută!” Și fiindcă noi dela „Tribuna” ne-am indentificat cu simțămîntele generale ale poporului român, pe care le manifestăm în mod franc și deschis, eram tratați de organul decedat al dlui Mocsonyi de oameni „slugarnici”, care „înaltă și preamăresc umilirea”.

„Dreptatea”, care a intrat în moștenirea „Luminătorului”, nu putea ca să nu se dea mai curînd sau mai tîrziu de gol, și se-și arete aceleași păreri în această direcție. Căci eată cum scrie într-o revistă despre tendințele cabinetului baron Bánffy:

„Cît de mult se înșală toți aceia dintre noi, care își pun toate speranțele lor în Viena, și aceasta din simplul motiv, că șovinismul unguresc a crescut și celor din Viena peste cap, și ar trebui o energie și o voință de fier, care să poată pune capăt celui orb exclusivism de rasă...”

E vorbă clară și la înțeles.

Numirea cabinetului baron Bánffy înseamnă biruința șovinismului și exclusivismului maghiar peste măsură puternic față cu cercurile Curții dela Viena și cu împăratul, lipsite de energia și voința de fier, ce s'ar recere. Această biruință ar trebui să ne convingă pe „noi toți, care ne punem toate speranțele noastre” în acele cercuri ale Curții și în Împăratul, „cât de mult” sîntem înșelați! „Sînteți proști” — ne striga domnul Mocsonyi prin coloanele „Luminătorului” — „voi toți, care vă închinați la sfinți, ce nu vă ajută!” „Vă înșelați amar”, repetă astăzi „Dreptatea” domnului Mocsonyi, „voi toți, care puneți toate speranțele voastre în Viena!”

N'avem teamă, că glasul slab al „Dreptății” va străbate mai mult în rîndurile poporului român, pe cît a străbătut cel al „Luminătorului” mort. N'avem teamă, fiindcă poporul român nu e de astăzi, ear' în istoria lui dureroasă stau ca niște stînci neperitoare faptele Domnitorilor din Viena, care ne-au apărut contra uneltirilor dușmănoase din lăuntru. Poporul român de astăzi a ieșit din poporul român dela 1691, dela 1791, dela 1848, dela 1863, și el în acțiunile sale nu poate fi condus de altceva, decît de interesele dăinuitoare ale neamului său. Nimeni dintre noi nu e atât de nepriceput, ca să nu înțeleagă, că la schimbarea unor sisteme politice, mai ales cînd ai a face cu oameni, care și-au pierdut cumpătul, nu se poate procedea prin întregul fără nici un fel de considerare. Prin urmare nici un om în toată firea nu va pute trage din numirea cabinetului Bánffy concluzii de seama celor dela Timișoara, care ar trebui să schimbe întreaga politică nu numai a poporului român, ci a întreg neamului românesc.

Dar n'avem nevoie să insistăm asupra acestui punct altcum destul de clarificat, ci am dori numai ca toți aceia, care și astăzi mai au naivitatea a crede, că dl Mocsonyi se identifice cu partidul național român și cu simțămîntele poporului românesc, să cetească cu multă atențiune cea mai nouă enunțaiune a organului său. Și cetindu-o își vor aduce aminte, cum dl Vicențiu Babeș, agentul și mai în urmă dl Alexandru Mocsonyi, stăpînul din Casa-națională dela Budapesta, au pus toate petrite în mișcare pentru a zăpăci și împedeca pe Români de a așterne Memorandul la Împărat, care act era o puternică manifestație, că „noi toți ne punem toate speranțele în Viena”. Își vor aduce aminte, că pe cînd noi în număr

de peste trei sute de bărbați aleși ai națiunii ne aflam la Viena, acasă „Luminătorul”, „Telegraful Român” împreună cu „Gazeta Transilvaniei” zăpăciti nu obosiau a batjocori, a insulta și a calumnia, pentru-ca să poată prezenta așternerea Memorandului drept un act ridicol, o lucrare, de care s'a folosit cu multă satisfacție presa străină. Își vor aduce aminte, că tot pe atunci dl Mocsonyi, ajutat de unii care nu știau ce fac, a pus sîcurea la rădăcinile „Tribunei”. Își vor aduce aminte de „conferența” dlui Mocsonyi la Brașov în localul redacțiunii „Gazetei” cu scopul a desface cel puțin o parte dintre Români de „Tribuna”, care era considerată de centrul acelor care „pun toate speranțele în Viena”. Își vor aduce aminte, că furia proceselor politice la Cluj a izbucnit numai după conferența națională din Sibiu dela 1893, în care între miile de oameni adunați, dl Mocsonyi a numărat numai cincisprezece ai sei, torțele comandate pentru sîrbirea victoriei sperate a dlui Mocsonyi au rămas neaprinse. Își vor aduce aminte, că două săptămîni înainte de a apare „Dreptatea”, anunțată numai după-ce se luase hotărîrea întemnițării comitetului național, „Tribuna” a fost suprimată cu forța și ținută în loc peste Anul-Nou atîta timp, cît era necesar pentru-ca publicul românesc să fie necesitat a căuta după nouă foaie românească. Ce s'a întemplat de atunci încoașe și mai ales în giurul procesului Memorandului și al adunării dela Sibiu din Noemvrie anul trecut, ne e tuturor în proaspătă memorie.

A intra sub masca politice naționale printre rîndurile luptătorilor și profitînd de credulitatea matorilor și prin manifestățiunile lor, a fost totdeauna tactica dlui Mocsonyi. Ear' scopul acestei tactice ni-l arată trecutul și prezentul deopotrivă: să determine pe Români a nu mai fi „proști” și a nu se mai „închina la sfinți, care nu-i ajută”. Îndată-ce poporul românesc ar fi străbătut de convingerea, că în „speranțele sale în Viena” e înșelat, urmarea firească ar fi, ca să deie mîna cu kossuthiști și se stărne pentru independența Ungariei. Ear' ce a fost Kossuth pentru Români, și ce ar fi elevii lui de astăzi pentru ei, ne arată istoria bogată de învățături dela 1825 până astăzi.

Programul lui Bánffy relativ la naționalități. Felul cu cuvintele lui Bánffy sînt comentate de presa maghiară indică că din neclaritatea declarațiilor sale mai curînd putem deduce că el se va ocupa mai ales cu felurile de a refușa satisfacerea dorințelor naționalităților.

„Magyarország” crede că Bánffy nu va face nici o concesie, care să fie în contradicție cu „statul unitar maghiar”. Și prin urmare acest ziar deduce că o revizuire a legii de naționalități e necesară. Despre această revizuire însă Hieronymi zise că o ține inoportună. Nu credem că o va face nici Bánffy.

Sașii. Comitetul electoral pentru cercul Brașov a luat o rezoluțiune similară cu a Sibienilor; Brașovenii rămîn guvernamentali dacă Bánffy declară că va respecta programul lor săsesc.

Organul săsesc din Sibiu se plînge într-un articol de fond foarte amar de diversitatea hotărîrilor ce s'au luat, de lipsa de comună procedere la comitetele electorale și la deputații chiar și cere o lecure a stărilor acestora.

„Ellenzék” publică următoarea telegramă trimisă din Pesta, asupra ședinței de ieri:

„Gróf Bethlen Gábor fi face lui Bánffy imputări, că pactează cu Sașii.

La aceasta, în locul lui Bánffy, s'a grăbit să deie răspuns deputatul sas Oscar Melzl, care declară, că nu află nimic într-aceea, ca guvernul să se pună în atingere cu anumite grupuri de interese.

Ei, așa zice, au întrebat pe Bánffy că primește și el lealul program săsesc, precum Wekerle l-a primit.

Bánffy l-a primit. Din atîta consistă în-treg pactul.

După acestea a vorbit ministrul-președinte Bánffy Dezső. A declarat și el, că da, e fapt că singuratici deputați sași au fost pe la d-sa. Și deși ține că e necorect, ca față cu legea de naționalități, să se mai formeze încă grupuri cu deosebite programe, dar programul săsesc cuprinde numai treburi bisericești și școlare, care nu se împotrivesc programului guvernului!”

Trebuie, firește, să așteptăm textul autentic al acestei ședințe.

Comitetul electoral pentru cercul Bistriței a hotărît să țină o ședință, la care a citat și pe deputatul lor Fluger. Ședința aceasta se va ține în 22 Ianuarie.

O mărturie a „Gazetei Bucovinei”. Organul actualilor conducători politici români din Bucovina publică în numărul seu din 17 Ianuarie a. c. un articol foarte inocent asupra chestiunii secretarilor comunali. Numai un pasagi merită atențiune.

„Ingerența”, zice sora noastră din Cernăuți: „care prin legea nouă este dată guvernului atît la examen cît și la așezare și la o eventuală cercetare disciplinară, cu drept cuvînt se consideră de prea mare și ca o stîrbire a autonomiei comunale”. Recunoaște așadar sora noastră că legea e rea, e daunătoare intereselor noastre. Noi am arătat pericolul acestei legi în un articol. Cine a votat însă această lege?

Stăpînii „Gazetei Bucovinei”, puternicii actuali în partidul român! Ei, care pretind a fi paznicii tuturor intereselor naționale, ei, pentru care vre-o 6—7 erolzi plătiți sună neconținute fanfare de Jaudă în toate provinciile locuite de Români. *Difficile est satiram non scribere.*

Să ne organizăm.

Budapesta, 8/20 Ianuarie 1895.

E lucru evident și mai presus de orice îndoeală, că precum în un stat averea și bunăstarea cetățenilor e cu atît mai asigurată, cu cît e statul respectiv mai bine organizat, tot astfel ori-ce acțiune comună, la care sînt angajați mai mulți, numai atunci va fi sistematică, consecventă și va duce la scop, dacă între cei-ce au pornit-o e o organizație oare-care.

Fără organizație nu există stat, nu există societăți, ci numai turme mai mari sau mai mici de oameni.

Fără organizație ori-ce acțiune, fie ea purtată cu ori-ce insuflețire, este aproape zadarnică sau cel puțin grea de împlinit.

Am premis aceste șire înainte de a trece la obiectul despre care vreau să scriu, fiindcă stau în strînsă legătură cu el. Durere, chiar în mijlocul tinerimii a fost și este o lipsă aproape totală de ori-ce organizație. De aceea nu am cuvinte destule ca să le recomand aceste șire ale mele.

În lunile trecute am fost în plăcuta poziție să cetesc prin foile române cîtiva articoli despre tinerime, scriși cu căldură și cu cunoștință de cauză.

Autori acestor articoli se siliau să arete unele din scăderile noastre, să arete modalitățile vindecării lor, cu toții însă fără deosebire s'au pronunțat în contra acestei lipse de organizație a tinerimii și au accentuat necesitatea delăturării acestui rău.

Nu știu să fi avut mult răsunset aceste voci, nici nu știu să se fi luat din o parte sau alta inițiativă, dar' atîta știu, că așa la nici un cas nu poate merge mai departe.

Știm cu toții mai din praxă, mai din auzite, că ce greutăți avem să învingem de câte-ori e vorba ca tinerimea să pornească o acțiune comună, fie aceea pe terenul național, fie pe cel literar sau social, și aceasta numai și numai pentru-că nu există nici o legătură mai strînsă între tinerii universitari dela cele patru universități, unde Românii sînt mai mulți, anume Viena, Graz, Pesta și Cluj.

Tot acestei împiegurări este a se atribui și lipsa de o unitate de idei între universitari.

Îți vine să despreciezi cînd asisti la o convenire a tinerilor, care ascultă la

diverse universități; cînd vezi că între ei de cele mai multe-ori nu domnește o simpatie oare-care, un ton mai intim, mai colegial, ci o răceală și neîncredere.

Și oare pentru-ce?

Pentru-că unul e din Cluj, unul din Pesta, unul din Viena etc. Pentru-că unii au principii și vederi diferite de ale celorlalți, și pentru-că fiecare și-le ține pe ale sale mai bune, ear' pe ale altora le despreciește.

Și de regulă aceste întruniri degenerează în dispute seci și infinite, în loc ca cu astfel de ocașii rare să tindă a se uni, a-și strînge rîndurile. În loc ca aceste întruniri să devină isvor de ceartă, tinerii se le folosească spre a discuta chestiunile naționale însemnate și să se sfătuească asupra aceleia, că ce e de făcut și cum.

Eu cred — fără de a fi prea optimist — că toate aceste rele ar dispăre cu încetul, dacă s'ar crea niște legături mai strîns între tinerime și aceste legături odata începute s'ar întretinute totdeauna prin corespondențe dese și prin câte o convenire a întregii tinerimi. Pentru-ca aceste legături să fie durabile, e lipsă înainte de toate de o organizație, fie aceea ori-cît de primitivă. Ca început e bine ori-și-cum, numai să fie, apoi cu încetul se va desvolta din acest început ceva mai perfect.

Pentru-ca să nu se zică că fac numai teorii și frase și nu vin cu nimic concret, voi formula aici două propuneri, cari la tot cazul sînt mance și insuficiente, dar' tot e ceva. Și apoi cred că pusă chestiunea odată pe tapet, ea va fi comentată și desbătută și se vor afla propuneri și mai bune și mai concrete. Propunerile mele le cuprind în următoarele două puncte:

1. Pentru-ca între universitățile mai sus numite să se lege o legătură mai strînsă, și să se pornească un schimb continuu de idei, să se aleagă la fiecare universitate câte un membru corespondent oficios pentru fiecare din celelalte trei universități. Acesta să aibă datoria ca din timp în timp să relateze celorlalți colegi despre tot ce se întîmplă mai însemnat la una sau alta din universități. Și aceasta să o facă mai ales atunci, cînd e vorba de o acțiune comună și importantă.

Epistolele acestea apoi să se cetească din timp în timp, bună-ora odată pe lună în întrunirile tinerimii dela fiecare universitate, să se discute asupra lor și să se controleze activitatea membrilor corespondenți.

Aceasta ar fi bine să se facă încă în semestrul acesta.

Încât pentru vară ar fi propunerea a

2. Să se pornească o mișcare în întreaga tinerime, ca în lunile de vară să ne întrunim cu toții undeva, bună-ora la Blaj, la „adunarea generală a Asociațiunii”.

Aici apoi să punem basă la o organizație mai perfectă și mai durabilă.

Faptul că Blajul e mai în centru și că în scaunul metropolitan s'a suit un bărbat vrednic și iubit de toți, ne îndreptățește să credem că adunarea „Asociațiunii” va succeda peste așteptare, cu atît mai mult, că în vremile de azi e singurul loc unde ne putem aduna relativ neconturbăți.

Oare n'ar fi frumos ca la această adunare să iee parte și tinerimea în număr cît de mare și încă parte activă. Să iee rolul de arangeri la petreceri, banchete, concert etc.

Îmi va reflecta cineva că e greu să se adune cu toții și încă din motive binecunoscute. Ei bine, tot se poate ajuta. Dacă chiar nu se poate, să se întrunească tinerimea, e mai ușor ca fiecare universitate să se trîntă 10 oameni de încredere ca delegați. Acesta să se confereze, să facă un proiect de organizare și să-l prezente toamă cînd se întrunesc toți pe la universități, tinerimii spre aprobare.

Acestea două ar fi propunerile mele. Mi-ar pare bine dacă ele ar fi luate în considerare și acceptate de bune.

Nu mi-ar pare rău dacă n'ar fi aflate chiar acestea de bune, dar' ar veni alții cu propuneri mai bune. Dar' mi-ar pare rău, nemărginit de rău, dacă nu s'ar întîmpla nici una nici alta, ci s'ar trece cu nepăsare peste chestiunea aceasta importantă, ear' noi am rămîne tot cum am fost, fără nici o organizație.

v. mol

Anul-Nou în Vaț.

4/16 Ianuarie 1895

Puțini mai pot ajunge la cei întemnițați, căci oblăduirea „liberală” a dispus pe seama lor măsuri înăsprițe, care de neciopliți străjuitori se aplică cu o rigoare fără hotare. Trebuie să crezi că xima veche, că stăpînii (?) noștri sînt lipsiți de deservirile omenești, minții și inima lor e pornită în veci spre clienii și curse. Dovadă recentă e, după cum știm, faptul că celor întemnițați s'a făcut absolut cu neputință asistarea la serviciul dumnezeesc. Sînt acum aproape de șese luni închiși, între ei sînt preoți chiar, sînt toți Români, sînt toți creștini, dar' nu li-s'a dat întine în sfînta biserică nici chiar în marea zi a Nașterii Domnului. Îi era frică de pînării de rugăciunea Românilui, îi era frică că întemnițații vor aduce jalbe, bîntîi înaintea sfințelor icoane, ear' jaba lor în casa lui Dumnezeu va fi luată în seamă, — și în această frică au mai înșirăm un păcat în lanțul lung de păcaci acum!

Răpiți deci și de această mîngăiere, martirii creștini trăsesc zi de zi această uniformă și monotonă viață între zidurile mucegăite. Puțină licăreală, puțină bucurie din lăuntru! Numai din cînd în cînd mai ajunge și la dinșii câte o rădă speranță din afară!

Așa cu bucurie putem înregistra, că ziua de Anul-Nou și la dinșii a fost o zi de mîngăiere, — precum numai în temniță poate să fie.

Două momente îmbucurătoare pentru dinșii trebuie să amintesc. Primul a fost vizita domnului Vasile Jurca, mare proprietar din Marmăția și a ilustrei sale soții, a doamnei Aurelia născ. bar. Pop. dimpreună cu doi băieți dragălași fără marginii.

Această vizită li-a fost cu atît mai binevenită, pentru-că „onorabila” familie Jurca este una dintre foarte puținele familii culte, care cu iubire strămoșească își validează limba română în părțile Marmăției. Precum în mai multe rânduri așa și acum a adus cu sine multe daruri.

Bucuria iubitorilor noștri martiri a culminat apoi în miile de gratulațiuni din toate părțile locuitorilor de Români.

Adrese din toate centrele românești, dela comune și corporațiuni, de cîtră studenți dela diferite universități, voci călduroase de țerani etc. etc. Între altele aceste adrese cuprind dorința fobinte de a-i vedea pe întemnițați, asigurări de neclintită încredere și nemărginită dragoste, urări de sănătate dictate de inimi simțitoare românești. Cu tot plicul, cu toată telegrama, la tot numărul mulțumirea sufletească a osândiților se potenta, inima le era scaldată în acea fericire, pe care o simte numai cel-ce de o națiune întreagă este adorat.

Se zice că de cînd e Vațul nu a mai avut o sumedenie de epistole ca în ziua de Anul-Nou al nostru, așa încât oficiul postal a trebuit să se plîngă asupra acestui asalt!

Între numeroasele adrese și daruri sînt multe vrednice de amintire, mai ales un Album pompos pe seama dlui George Pop de Basești, trimis în semn de recunoștință și iubire de cîtră inteligența din Selagiu, în frunte cu vrednicul vicar al Alimpiu Barbulovici, Dr. Maniu și alții. Albumul acesta e de o admirabilă frumusețe: e legat în pluche roșu, cu o pompoasă inscripție în aur a inițialelor, care înșelătorie formează un mic cap de operă. Adresa însăși este clasică. Albumul a fost înfățișat de o cutie, lucrată artistic în stejar.

și cuprinzând utensiliile de scris aurite, de o formă tare dragălașă.

Toate aceste adrese și daruri sunt puternice dovezi, că neamul românesc știe să-și iubească pe cei-ce pentru el se jertfesc.

Procesul Slovacilor.

În numărul de Duminecă am reprodus dintr-o scrisoare particulară informațiunea, că unui număr de Slovaci justiția maghiară li-a intentat proces pentru „demonstrații panslaviste“.

Eată după „*Národné Noviny*“ esența lucrului:

În luna Noemvrie, tinerimea din orașul Brezno (Breznoháza), ctul Zvolen, a reprezentat o piesă teatrală cu totul lipsită de tendință politică. Deoarece întâmplarea aceasta în sus numitul oraș era ceva neașteptat, fiindcă orașul era considerat ca pe deplin maghiarizat, unde nu îndrăznește nimeni a-și manifesta simțul național slovac, se strînsese acolo, în ziua reprezentației, multă lume, din patru comitate apropiate: Zvolen, Liptov, Turiet și Gemer (așa zic Slovaci în loc de Gémör). Bucuria era mare de Brezno refniat, unde odată trăia cel mai bun dramaturg popular slovac. După reprezentație, ca de obicei, a urmat petrecere liberă, la care se cântau și mai multe cântece naționale slovace.

La timp adusesem și noi o mică notiță despre larma ce o ridicaseră imediat foile maghiare, strigând la „panslavism“ și „tradare de patrie“; rezultatul larmei ovreio-jidane este, că guvernul a pornit proces contra multor participanți la reprezentație și petrecere.

Până acum au fost ascultate mai multe persoane din orașele Brezno și Tisoveț, printre acești din urmă primarul orașului, Manița, și avocatul Dr. Samuil Daxner. Din interogatoriul luat cu Tisovițenii reproducem după „*Národné Noviny*“ următoarele:

Judele: Ești bănuț pentru agitațiune naționalistă și acusat, că ai venit în corpore din Tisoveț, ca reuniune de cântări la reprezentația teatrală din Brezno și acolo ai demonstrat contra Maghiarilor.

Răspuns: Acușarea e falsă, noi în Tisoveț n'avem reuniune de cântări, deoarece guvernul maghiar nu ne dă voie să ne înfrînăm una, de aceea nici n'am putut să ne prezentăm corporativ ca reuniune de cântări. Cu Maghiarii nici-odată n'am avut și n'avem a face, nici că ne-am sinchisit de ei la plăcuta noastră petrecere din Brezno.

Judele: Voi cei din Tisoveț ai purtat acolo niște decorațiuni în colori naționale slovace; ce fel de semne erau acelea?

Răspuns: Și aceasta e învinuire falsă, n'am purtat și n'am avut decorațiuni. Denunțătorilor nostri poate li-au bătut la ochi cămeșile noastre cu broderii naționale slovace, precum eată, le vedeți și acum că le purtăm, așa în toate zilele de lucru și de sărbători.

Judele: Sînteți acușati, că în toate v-ați exprimat, că ai venit aci să ați ați focal?

Răspuns: Aceasta e întotdeauna sfruntată! Fratele Manița a zis în toastul său, că noi Tisovițenii am zărit fum deasupra muntelui Fábova, și deoarece știam, că fumul vine dela focal din pădure, la care Brezno-venii își aprind scurtele lor lulele (*zapackacia*), am venit și noi cu lulele noastre să ni-le aprindem și noi.

Judele: Adevărat este, că dl Zaiat a declarat o poezie cu conținut agitaric: „Eu sînt Slovac!“ și al cărei refren este: „Slovacul are pretutindeni frați!“

Răspuns: Nu e adevărat, dl Zaiat n'a declarat o astfel de poezie; nici în vorbirea sa n'a fost ceva punibil; de Maghiari n'a pomenit de loc.

Judele: Sînteți acușati, că ați cântat cântec cu același cuprins.

Răspuns: Nu-i adevărat, n'am cântat astfel de cântec, căci nici nu există. De altfel asemenea cântece avem noi Slovaci multe.

Correspondentul lui „*Národné Noviny*“ mai scrie:

„Dela improcesuării nostri aflăm, că la pertractare își vor lua ca apărători advocați români și sârbi, pentru-ca și de astă-dată se se manifeste solidaritatea între naționalități!“

„Deși procesul acesta nici pe departe nu se poate asemăna cu procesul Memorandului, prin care Românii au desvîlit înaintea lumii întregi frumuseța liberalismului maghiar, totuși și acest proces va avea darul a răscoli bine spiritele.“

Discursul dlui V. A. Urechia.

Rostit în ședința dela 9 Decembrie a Senatului român.

(Urmare).

Dar' de ce dlor dela guvern, avînd până în a doua jumătate a anului mîntuirii 1894 asemenea românești procedimente, deodată ne trezim într-o noapte cu un decor cu totul schimbat, dacă se mai putea vedea decorul în mijlocul întinerului? D-voastră, bine ați făcut când ați aprobat întrunirea tinerimii studioasă la Constanța. Nu eu vă pot face proces pentru aceasta. D-voastră bine ați făcut când ați dat bilete de drum de fer și ați pus la dispozițiune vaporul statului; sau vapoare particulare, ca să duceți tinerimea aceea pe scumpul pământ al Dobrogei.

D-voastră ați lucrat românește când ați cerut M. Sale să răspundă congresului din Constanța, prin o telegramă semnată de M. Sa, felicitînd pe tinerii cari din toate țările locuite de Români, se adunaseră acolo pentru motive științifice.

Toate mergeau în cea mai bună ordine când deodată la întoarcere pe drum spre București mașina trenului cu studenții nu mai merge, tinerii nu mai pot ajunge la țerm. Și când ajung sînt tratați cum se știe, în noaptea de 14 Septembrie, — am ajuns și noi să avem date de acestea! — În noaptea de 14 Septembrie era să se întempe în loc de o comedie, o sîngeroasă tragedie. Numai cuminența celor cari i-ați numit necuminiți, pentru-că sînt tineri, ne-a scăpat de consecuențe mai grave.

Eu am desaprobat chemarea la acel congres dela Constanța, de studenții de peste hotare. Am dat chiar din Sinaia o telegramă îndemnînd biuroul de studenți din țeară al congresului, să evite ori-ce discursuri ar pute compromite pe oaspeții lor iubiți...

Eu nu eram pentru acest congres, nu că nu 'mi-ar fi plăcut să fiu chiar în mijlocul celei tinerimi generoase, dar' 'mi-am zis în împregiurările actuale de peste munte e bine să evităm ori-ce li-ar pute dauna...

A da întâlnire științifică și literară Bucovinenilor și Basarabenilor, nimic mai înofensiv; dar' se vor găsi să talmăcească rău sau bine... Ni-se va zice, că ce căutăm noi la un loc cu Bucovinenii? Care e scopul ce urmărim? Noi din Ligă atîta vreme se se știe, că sînt trei milioane de frați cari suferă și că cerem dela lumea cultă, creștină, intervenire amicală, cum se va găsi cu cale în favorul lor. Și dela guvernul nostru cerem același lucru, pentru-ca să ștărească situațiunea celor de peste munte: pentru-ca să li-se audă glasul înaintea dreptății.

În privința sosirii în București a studenților dela Constanța aș pute să vă arăt că am avut întâlnire cu unul dintre dumneavoastră domnilor miniștri, în dimineața zilei de 14 Septembrie, și mărturisesc că după asemenea întâlnire altul era să se fie sfîrșitul decât cele petrecute în seara de 14 Septembrie.

Este o petițiune a studenților, sau a cătorva studenți care stă în cartonașele senatului; când va veni la ordinea zilei voi eu să spun, pe cuget cu mîna, tot ce știu în chestiune și să arăt din care parte e greșeala, după mine, și ce ar fi putut să se facă ca greșeala să nu se repete?

Decât o întrebare apropiată de declararea a 3-ia a d-voastre, de care mă ocup. În ce, mă rog, depunerea unei coroane fără chiar discursuri, căci așa era angajamentul — la statua unui erou român, era un act care avea să lovească în interesele statului vecin?

Veți împedeca, ziceți, manifestațiunile sgomotoase; nu ați împedecat manifestațiunea la Constanța și în toată calea până la Constanța, dar' veți împedeca manifestațiunile insultătoare pentru țările străine.

Care era insulta ce se aducea din faptul că se pune pe piedestalul statuei lui Mihaiu-Vodă o coroană? Atunci această insultă putea să privească și pe Turci, căci Mihaiu-Vodă a avut frecări și cu ei, și adesea i-a bătut.

D-voastră faceți în fiecare an parade militare sub statua lui Mihaiu și aduceți acolo și pe reprezentanții Austro-Ungarie și pe ai Turciei; ceva mai mult: sînt și două tunuri turcești acolo, cum foarte bine 'mi-se spune de cineva dela dreapta; supăratură s'a vrînd reprezentant străin pentru aceasta?

Ei, gloriile vechi ale unui popor au vrînd influență asupra legăturilor politice moderne? Și în definitiv, ce era Mihaiu-Vodă? Era amicul Austriei. Numai dl Kálnoky nu se putea supăra că ne amintim de reprezentantul alianței române cu Austria.

Și dacă este așa, ce zor era să binemeritați dela șovinismul maghiar, care v'a adus laude cu cotul în jurnalele lor pentru această înscenare dela 14 Septembrie?

Nu mă pot opri de a mai face o întrebare: Cari sînt, afară de studenți, ceilalți cari, spuneți, că cu mîntea coaptă, ne avînd scusa tineretii, fac manifestațiuni sgomotoase și insultătoare pentru o țeară străină?

Cari sînt aceia? Recomandați earăși, rău la Budapesta, partidul liberal? Va răspunde el. Recomandați la Budapesta, Liga? Aci noi avem obligațiunea să vă ținem de greșeli în numele tuturor partidelor, cari constituiesc Liga.

Nici-odată Liga nu s'a adunat pentru a insulta vrînd stat vecin și acei cari au fost față la unul din meetingurile noastre, știe că la o întrerupere sminită, care s'a făcut...

Di Gr. M. Sturdza: Cer cuvîntul.
Di V. A. Urechia: Zicînd „să moară Ungurii“, eu am zis: „să trăiască Ungaria“, cu condițiunea să înțelegă că are datorii față cu naționalitățile din ea; declarațiunea mea a fost acoperită de aplausele întregii populațiuni din București și ale delegațiunilor din județe, cari erau la meeting.

Acestea sînt întruniri insultătoare statelor vecine? Nici partidul liberal, — eu am dreptul de a apăra pe acel partid, care a făcut regalitatea și independența — nici partidul liberal, nici Liga nu s'au adunat nicăiri, pentru a aduce insulte statelor vecine, și nu la Ligă se găsește nebunul, care ireverențios, după-ce a fluierat și a aruncat cu mere murate în persoana augustă a suveranului, să pună cu cutezanță mîna pe spada lui pentru ca să declare războiu.

Dar' dl ministru, mai face o declarațiune. În aceasta se deosebește ce e drept dl Wekerle. D-sa recunoaște, că există o chestiune națională dincolo peste munte, deși se grăbește să o numească cu numele de „chestiunea transilvană“, și dl ministru mai are și o soluțiune de adus la chestiune. Dumnia lui zice: „chestiunea va fi rezolvată — vedeți, domnule ministru nu intervine, dar' spune cum se poate rezolva chestiunea de peste munte — chestiunea va fi rezolvată grație înțelepciunii moderaților din ambele tabere, căci dacă oamenii pasionați agită chestiunile, moderații singuri le resoalăvă“.

Va să zică oamenii acestia, sînt martiri ai neamului românesc, cari astăzi gem în temnițele ungurești, sînt considerați de dl ministru Lahovary, ca oameni pasionați, cari nu au putut produce decât perirea neamului românesc, de dincolo de peste munte. Ei au agitat chestiunea, ei nu sînt moderați.

Di ministru de externe Al. Lahovary: Am vorbit de aceia, cari o agită aci, fără pericol pentru dînșii!

Di V. A. Urechia: Sînt sigur că d-voastră, dle Lahovary, veți petrece sărbătorile proximale în liniște, în hazzuri, cu onorata d-tale familie, și vă vor veni urări de Anul-Nou de peste tot, poate chiar și din Viena și din Budapesta, din Budapesta mai ales; pe când aceia care 'și-au făcut datoria românească vor sta confinați între patru ziduri răci, puștiile de mîngăierea familiei și drept dar de Anul-Nou, de sărbători, vor ceti declarațiunile d-voastre contra-semnate de directorul temniței, că au fost nebuni ascultînd de poveștele sufletului lor românesc, și au sacrificat libertatea și tot avutul lor la faptașurile lor naționale! (Aplause).

Di ministru de externe, Al. Lahovary: Frumoasă interpretățiune!

Di V. A. Urechia: Ași dori să vă văd simțăminte românești!

Di ministru de externe, Al. Lahovary: Știți foarte bine de cine am vorbit, de acei cari agită chestiunea fără pericoi pentru dînșii (Aplause).

Di V. A. Urechia: Eu am agitat chestiunea dela 1791 până astăzi? Vedeți, dlor, sînt mai bătrîn de cît mă credeam: un bătrîn de 100 de ani. Așa e agitatorul de 100 de ani nu s'a temut de ce-l'asteapă, când vine să grăiască românește, franc și deschis băncii ministeriale, crezîndu-o că poate încă fi românească!

Moderatii, după dl ministru, au să rezolve chestiunea.

Se apăra mai deunăzi guvernul prin ziarele sale, că el nu a intervenit nici-odată în Transilvania, că nu a lucrat nici-odată să se constituie acolo un grup de așa zii moderați, că nu a dat nici un ajutor la așa zii moderați din Transilvania.

Eu nu am avut de zis nimic în privința aceasta. De când sînt la Ligă am căutat să apropii pe acei din Transilvania, cari în unele puncte nu se înțelegeau deplin, ear nu să bag zănie în treburile dînșii.

Va să zică cunoașteți d-voastră că există moderați dincolo? Decât ce vreți să faceți moderați? Chestiunile cari sînt arătate, drepturile cari sînt reclamate de Memorand, sînt iscălite și de așa zii moderați; toți de o potrivă au cerut aceleași lucruri. Acum unii le-au cerut punînd mînuși mai elegante și îmbrăcîndu-se după moda ungurească, ca să meargă în curțile boierilor dela Budapesta, alți mociți stau la coada boului lîngă plug; dar' în definitiv și mocișii și boierul prin Memorand au cerut același lucru. În ce vreți moderațiune? Să nu vorbească românește? Aceasta ar fi un act de moderațiune? Ori se se găsească o limbă, care să fie

un fel de volapue ungureș-româneș, ca să împace amîndon neamurile, ca să glumesc și eu un moment? Ce vreți? Formulați programul moderaților, ca să vedem ce drepturi recunoașteți d-voastră, că se cade să reclame Românii de peste munte, și noi nu sîntem îndărătnici, dacă d-voastră veți găsi acel minimum de drepturi, la care Românii se cuvine să se oprească.

Noi, cei din Ligă, chiar nu dorim continuarea războiului acesta nenorocit; noi vom fi organele d-voastre credincioase într-o stăruie la realizarea programului, destul să fie românesc. Nu ați formulat, însă nimic; vă lăsați pe socoteala moderaților, pe înțelepciunea lor; moderații au iscălit programul Memorandului național și eu nu știu moderați, cari se se poată dezice dela Memorand. Și apoi, dlor, vorbă curată, când 2 și 2 fac 4, cum se zic matematicului: nu, dle, să facă 3! când moderați și radicalii, — dacă pot să întrebuițez vorba aceasta pentru patrioții de dincolo, — spun că Memorandul este minimum lor de revendicări față cu Ungurii, cum se zic eu: d-lor, nu sînt acestea?

Poate d-voastră voiți ca Românii să lase autonomia Transilvaniei, sau să lase cutare punct. Credeți că veți fi ascultați?

Intervenim într-o ceartă care nu este a noastră și fiți siguri că nu vom fi ascultați, precum la 1848 n'am fost ascultați de Românii de dincolo de munte, cari s'au pus alături cu Austria pe când capii revoluțiunii române îi împingeau în brațele Ungurilor. Nu vom fi ascultați nici de astă-dată, dacă vom căuta ca ei să vină la apa noastră, cum ne convine nouă, ear' nu cum le cer nevoile lor proprii.

Într-o ultimă scrisoare a mea către generalul Tîr, eu am scăpat o vorbă, am zis că Românii sînt gata să se înțeleagă cu Ungurii, să mai lase și unii și alții, și cît de președinte al Ligei m'ați făcut d-voastră, un jurnal independent al neamului românesc de dincolo, „*Tribuna*“, m'a luat la refec și într-o pagină întreagă a jurnalului, 'mi-a spus: dle, nu pricepi chestiunea, lasă-ne în pace. Eată ce v'e va spune întreaga românie de dincolo, afară de doi-trei, așa zii moderați.

(Va urma).

Cronică politică.

În decursul surprinzător de scurt al crizei prezidențiale, înțeleg și poartă tot răcoare normală n'a încetat nici pe un moment a domni atît în Paris cît și în întreaga Franța. Noul president al republicii a fost primit foarte bine de toate stratele populației parisiene, afară, bine înțeles, de socialiști; în provincie deasemenea. Ziarele tuturor țărilor laudă înțelepciunea, caracterul cinstit (în care e cuprins, negreșit, și simțul de dreptate față cu toți) și neînfricoșarea lui dovedită până acum. Chiar și ziarul orleanist „*Le Soleil*“ spune, că „noul president oferă cele mai multe garanții pentru menținerea ordinii și se bucură de cea mai mare stimă în afară“. Poporația de jos a Parisului, din care se recrutează armata generalilor socialiști, încă îi face lui Félix Faure manifestațiuni simpatice.

Așadar' capul statului e aici, dar' ministerului demisionat a rămas încă din timpul lui Casimir-Perier. Ministrul-president Dupuy, care de atâtea-ori deja a dovedit, că știe să fie înălțimea situațiunilor grele și în momentul așa de critic al demisionării lui Perier s'a arătat că e omul de stat de prima valoare. Neputînd îndupleca pe fostul president al republicii a-și retrage demisia, el și cu colegii lui din minister își retraseră pe a lor și lua, încă înainte de a fi devenit publică demisionarea lui Perier, toate măsurile necesare pentru asigurarea ordinii și liniștii: întreagă garnisoana din Paris a fost consignată în casarmă, ear' poliția toată fu pusă în lucrare spre a priveghia asupra mișcărilor elementelor de disordine. Se poate trage la îndoială, dacă un alt om de stat, cu mai puțin sînge rece, decât Dupuy, ar fi reușit a păstra Franței întregi acest sînge rece.

A doua zi după alegere, ministerul Dupuy 'și-a depus demisia în mîinile noului president al republicii. Deși potrivit principiilor sale moderate se va răzina și el de elemente corîspunzătoare, totuși va fi silit să țină seamă de radicalii, mai ales pe deoparte pentru a-i face să se depărteze de socialiști, ear' pe de alta pentru a nu se expune bănelii de a fi spriginit de așa zii „*raliați*“, adică monarhiști, care se împacă cu republica până ea are șanse de a trăi.

În Atena se țin de câteva zile lanț demonstrații de stradă atît de serioase, încât unele depeși spuneau deja de mișcare revoluționară. Joia trecută s'a ținut un mare meeting pentru a protesta contra urcării birului de casă și de meserii cu 20% și încă

altor măsuri privitoare la dări. După meetingul multimea se duse înaintea camerei, unde miniștrii au fost fluierați, încât a trebuit să intervină miliția. Pe alaltaieri, Duminecă, încă a fost proiectat un meeting, dar' știrile nu ni-au sosit încă.

Din comitatul Hunedoarei.

În „*Revista Orăștiei*“ nr. 2, apărut la 19 Ianuarie n., aflăm mai multe informații de interes public, pe care le reproducem în cele următoare, pe scurt.

(Adunarea municipală a comitatului.) La 29 Decembrie n. s'a ținut la Deva adunarea municipală a comitatului Hunedoarei. Din 516 membri au luat parte — 70! Bag-seamă pentru-că n'are să se împartă de astă-dată nici un os a. ros. Între altele s'a decorat primul orașula Hațeg, George Dănilă cu ordinul Francisc Iosf I., pentru „meritele sale în calitate de oficial administrativ timp de 26 ani!“ În locul răposatului, protopop al Dobrei, Romulus de Crainic, a ales în comisiune permanentă avocatul L. A. Hossu prin aclamare, ear' în locul avocatului A. Olariu, s'a propus ca membru în comisiunea sanitară avocatul F. H. Longin, care însă nefiind pus la locul ce-i compete, a refuzat a face parte din acea comisie și astel s'a ales Dr. St. Erdélyi (Român), medic în Orăștie. La alegerea alor 5 membri în comitetul administrativ au votat peste tot 37 inși; fiind deja sedulele litografate au intrat majoritatea cei cuprinși în sedule, între care și protopopul Bradului V. Demian. Carol Pogány, deputat, obținînd concesiunea pentru construirea căii ferate Hațeg—Caransebeș a cerut ca să participe și comitatul cu 200.000 fl. în acții fundamentale la construirea aceleia. Fiind ordinară votisarea nominală au votat pentru participare 55 și contra 13 inși.

Pentru calea ferată Ilia—Dobra—Faget—Lugoj—Veseg, asemenea s'a votat o sumă de 132.000 fl. Ține-te, Române! — exclamă raportorul numitei foi, apoi continuă:

Constatăm, că și de astă-dată membrii români nu au arătat destul interes — pentru validitatea noastră, absentînd în număr bădător la ochi — deși după programul național dela toți factorii se așteaptă cea mai extinsă activitate pe acest teren“.

(Zvon insusit ac credit în comitat.) Precum aflăm din loc competent, se fac lucrările pregătitoare pentru înființarea unei însoțiri de credit și economii în comuna Hondol, cercul Devei, sub numele „*Hondolana*“. — Inițiatorii acestei salutare lucrări sînt: pîn-tele Petru Mihul, și comercianții S. Piso și E. Grecu.

(Brutalități administrative în Dencul-mic.) Numite reviste 'și se scrie despre o neumană și volnică faptă ce a comis notarul Tordai (alias Nánthán) cu ajutorul executorului Kupán și a gendarmilor. În 11 Ianuarie a. c. a ordonat notarul, să aducă oamenii din satul Dencul-mic o sanie, a poruncit ca 2 oameni să prindă de ruda saniei și astfel să poarte pe executorul Kupán și pe cei doi gendarmi dela casă la casă, să execute pentru darea restantă! Ca în Siberia!

(Concertul corului bisericesc din Deva.) Cu mare bucurie a întîmpinat fiecare Român doritor de înaintarea neamului său, invitarea făcută de corul bisericesc din Deva. Și cum se nu tresalte inima de bucurie, când din acest centru al comitatului Hunedoarei, rar se poate înregistra, pe terenul social, afirmarea elementului român. Prima zi a anului 1895 a împraștiat însă toate nedumeririle și Românii au dat o nouă doradă, că prin mîncă și stăruință pot presta ori-și-ce. La ora pre-faptă fiind sala îndesuită de public, corul compus din peste 30 persoane sub dirigerea învîțătorului local Rogu își începe executarea programului. Deodată se făc liniște și se treg publicul era cu cea mai încordată atențiune. Punctul prim „Cîntec de sea-ă“ de N. Popoviciu, a fost bineșor executat dar' se observă încălta, că este primul d-out pe scenă, fiind coriștii cam surprinși. La al doilea punct din program s'a observat apoi că ghiața s'a spart și vocile au început a se întrece în prestațiunile lor, așa încît la a treia piesă „Coroana cufundată“ de Bönicke, corul se va-lidită pe deplin. Armonia plină și executarea precisă a stors meritatul aplaus din partea publicului. Punctul 4 și 5 din program încă a plăcut mult publicului și au fost mult aplaudate. Mai mare efect a făcut însă piesele populare „Asta 'i mîndra“ de N. Popovici și „Cucuruz“ de G. Dima, care la stăruință și prin neîntreruptele aplause ale publicului, au trebuit repetate. Cu serenada de Marchner s'au încheiat punctele din program și în general judecînd se poate susține, că întregul concert a reușit pe deplin. Onoare membrilor corului, onoare spriginitorilor și onoare

Proprietar: T. Liviu Albini,

"MUNTEANA", SOCIETATE DE CREDIT ȘI PĂSTRARE PE ACȚII ÎN OFENBAIA.

Convocare.

Domnii acționari ai societății de credit și păstrare se invită conform §. 20 din statute la

a VI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Ofenbaia la 21 Februarie st. n. a. c. la 10 oare a. m. în localul școalei române din loc.

Obiectele adunării vor fi:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului 1894.
2. Raportul comitetului de revisiune.
3. Deciderea asupra conturilor anuale și asupra profitului curat.
4. Fixarea prețului mărcilor de prezentă pe anul curent.
5. Modificarea §. 34 din statute.
6. Ridicarea capitalului social cu 10.000 fl. (20.000 coroane.)
7. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, care doresc a participa la această adunare generală în persoană sau prin plenipotențiat, sunt poftiți a-și depune acțiunile și eventual plenipotențiile la cassa societății până la 21 Februarie a. c. n. la 9 oare a. m. în sensul §. 22 din statute.

Ofenbaia, în 15 Ianuarie 1895.

Direcțiunea.

Incheierea socotelilor

societății de credit și păstrare „Munteana”, societate pe acții în Ofenbaia pe anul 1894.

Contul bilanțului:

Active:		Pasive:	
Cassa în numerar la 31 Decembrie	870 60	Capital social, 1000 acții à 20 fl.	0000 —
Cambii	91864 13	Depuneri spre fructificare	27602 10
Împrumut pe oblig. cu cavenți	13747 76	Cambii reescomptate	53606 20
— cu ipotecă	3237 35	Fondul de rezervă al acționarilor	3964 84
Mobilier	95 40	Fondul de pensii al oficialilor	464 52
— după amortisare de 10%	85 86	Interese anticipate pe a. 1895	952 44
Anticipațiuni	100 —	Dividende neridicate cu finea a. 1894	196 05
Diversi creditori	1749 19	Profit curat	4968 74
	111154 89		111154 89

Contul bilanțului și perderilor:

Egite:		Întrate:	
Interese pentru depuneri spre fructificare	1466 67	Interese:	
Interese pentru reescompt	3496 06	— dela escompt	7715 21
— fondul de rezervă	153 94	— obligat. cu cav	1642 43
Interese pentru fondul de pensii	19 53	— împrumut hip.	70 14
Spese	1101 72	— de întârziere	214 83
Salare	1339 —	Provițiuni și competențe de scris	9642 61
Dare	923 46		3426 18
Mărci de prezentă	40 —		
Porto	90 13		
Chiria	60 —		
Amortisare 10% la mobilier	9 54		
Profit curat	4968 74		
	13068 79		13068 79

Ofenbaia, în 31 Decembrie 1894.

I. Danciu m. p.,
director.

Nicolau Todorean m. p.,
comptabil.

Membrii direcțiunii:

Ioan Is. Tordai m. p.,
pres.

Csutak L. m. p.

Moise Țir m. p.

Ioan Barb m. p.

Vasilie Rus m. p.

Subsemnatul comitet de revisiune examinând bilanțul prezent și contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele principal și secundar ale societății, constatăm că le-am aflat în consonanță cu acelea și într-o toată exact.

Ofenbaia, în 15 Ianuarie 1895.

Nestor Manciu m. p.,
președinte.

Vasilie Gan m. p.

Hans Binder m. p.

Avram Cioran m. p.

Simeon Pașca m. p.

Ioan Pop m. p.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare populară** a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu
împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ și BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De
Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Un Român, jurist,

și amplotat de stat, cu un venit anual de 1400 fl. în lipsă de cunoștințe familiare române, voeste pe această cale să-și afle o consoartă Română, fie copilă sau veduvă, până la etate de 30 de ani cu o dotă de cel puțin 10.000 fl. Cele durdulie (foarte) cu ceva cunoștințe musicale (clavier) sunt preferite.

Ofertele împreună cu fotografia bine-voască a se adresa la administrațiunea ziarului „Tribuna” sub adresa „Cu noroc nr. 333”. Stricte discrețiune e garantată. La toate ofertele se va răspunde direct.

[435] 1—2

Un grădinar

priceput în a exploata un loc de vre-o **2000 stângini** □, pe care se produce curechiu neobicit de mare (de 6—7 chilo căpățina), morcovi (de 2 chilo unul), calarabe (de 5—6 chilo) și tot soiul de verdeturi, — află aplicare la subscribul, având întreținere deplină, și leafă lunară ori percente de venit, după învoeală.

Teodor Papu,

[449] 1—3

preot în Barakony

u. p. Cséffa (Bihar-m.)

Recunoscută de cea mai bună hârtie de țigări franțoească

este

„LE GLORIA”

de

[2267] 16—50

Iosif Bardou & Fils,

Perpignan-Paris.

60 medaile de aur, 16 diplome de onoare,
20 diplome „Hors Concours”.

„LE GLORIA” hârtie de țigări întrece necondiționat pe toate celelalte hârtii de țigări existente în bunătațe și finețe.
„LE GLORIA” este numai atunci când pe fiecare cartică se prevede firma „Joseph Bardou & Fils” ca inscripțiune.
„LE GLORIA” hârtie de țigări se capătă cu marginile atât lustruase cât și dințate (perforate).
„LE GLORIA” se vinde și în tuburi de o analitate ne mai pomenită până acuma de excelentă.
„LE GLORIA” hârtie de țigări și tuburi se capătă în toate prăvăliile „Nürnberg și hârtie en gros” precum și la trafici.

Pilulele curățitoare de sânge

numite mai demult pilule universale ale lui

I. PSERHOFER

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru-că în adevăr există multe boale, în care aceste pilule au confirmat efectul lor în adevăr excelent.

De mulți ani aceste pilule sunt pretutindenea lățite și puține familii vor fi în care să lipsească o mică provisiune din acest excelent mijloc de casă.

De mulți medici aceste pilule au fost și sunt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor boalelor, care se nasc din *mistuirea rea* și din *obstipațiune*, ca: *perturbațiuni în circulația ferii*, *boale de ficat*, *slăbirea mașelor*, *colică*, *congestiuni de sânge la creeri*, *hemoroizi etc.*

Prin însușirea lor curățitoare de sânge ele sunt de efect cu deosebire bun la *anemie* și la boalele rezultate din aceasta, ca: *galbinarea*, *dureri de cap* nervoase etc. Afară de aceea aceste pilule curățitoare de sânge lucră atât de domol, încât nu cauzează nici cea mai mică durere, și prin urmare pot fi luate fără grije și de persoanele cele mai slabe și chiar și de copii.

Aceste *pilule curățitoare de sânge* se produc veritabile *singur numai în farmacia la „Mărul de aur al imperiului” a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15, Viena*, și costă o șatula cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 șatule costă fl. 1.05, trimitere nefrancată cu rambursă fl. 1.10. Trimițându-se bani înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20. Mai puțin ca o ruletă nu se poate expeda.

NB. În urma lătirii lor mari aceste pilule sunt imitate sub cele mai diferite forme și numiri; ne rugăm deci a cere apriat *pilulele curățitoare de sânge ale lui I. Pserhofer* și a considera numai pe acelea de *veritabile*, a căror instrucțiune de întrebuințare este provăzută cu iscalitura I. Pserhofer și care poartă pe inscripția coperișului aceeași iscalitură cu scrisoare roșie.

Dintre nenumăratele scrisori, în care conșuenții acestor pilule mulțumesc pentru sănătatea redobândită după cele mai diferite și mai grele boale, lăsam să urmeze aici numai puține, cu observarea că ori-cine, care le-a folosit numai odată le recomandă mai departe:

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stimate Domnule Pserhofer! Fii atât de bun și trimite-mi earăși 15 suluri din neîntrecutele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui, cu rambursă postală. Și prin aceasta îți exprim sincera mea mulțumită pentru puterea miraculoasă a pilurilor D-Tale.

Stimează cu înaltă stimă Francisc Pawlistik, Köln Lindenthal.

Hrasche, lângă Flödnik, 12 Septembrie 1887.

Stim. Domn! Voea lui D-zeu a fost că m-a venit în mâni pilulele D-V, ear’ acum Vă scriu despre rezultat: m’am fost răcit în patul nașterii, așa că n’am mai putut lucra nimica și acum sigur aș fi deja moartă dacă nu m’ar fi scăpat miraculoasele D-Voastre pilule. Dumnezeu se Te binecuvinteze de o mie de ori pentru aceasta. Am încredere, că pilulele D-Voastre mă vor vindeca de tot, precum au dat și altora sănătatea.

Teresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimabile Domn! Vă exprim cea mai călduroasă mulțumită în numele mătușei mele de 60 de ani. Aceasta a pățit 5 ani de catar cronic de

stomac și de boală de apă. Vieța ti era chin și se credea deja perdită. Din întâmplare a căpătat o șatula din excelențele D-Voastre pilule curățitoare de sânge și după întrebuințare mai lungă a acestora s’a vindecat.

Cu distins respect Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt, lângă Göhl, 2 Martie 1889.

Stimabile Domn! Devotat subscrisul mă rog a-mi trimite încă odată 4 rulete din pilulele D-Voastre într-adevăr folosite și excelente. Nu pot între-lăsa a Vă exprima deplina mea recunoștință despre valoarea acestor pilule, care le voi recomanda cu toată căldura tuturor bolnavilor ori-unde voi ave privilegii. Despre această mulțumită a mea Te împunternicesc să faci ori-ce întrebuințare publică.

Cu distins respect Ignatie Hahn.

Gotschdorf, lângă Kohlbach, Silesia-austriacă, 8 Octomvrie 1888.

Stimabile Domn! Te rog frumos a-mi trimite o ruletă cu 6 șatule din pilule D-Voastre universale curățitoare de sânge. Numai miraculoaselor D-Voastre pilule am să mulțumesc că am scăpat de o boală de stomac, care m’a chinuit 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găti nici-când din casa mea și Vă exprim prin aceasta cea mai călduroasă a mea mulțumită.

Cu cel mai mare respect Anna Zwickel.

Licuer de plante alpine de W. Ottm. Bernhard din Lindau în contra tuturor suferințelor de stomac. Un flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Alifie americană în contra podagrei, cel mai eficace mijloc în contra afecțiunilor podagrice, ca: dureri pe șirul spinării, junghieri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă de dinți, dureri de cap, junghieri în urechi, fl. 1.20.

Esenta de ochi de Dr. Romershausen, pentru întărirea și conservarea puterii vizuale în flacon original à 2 fl. 50 și 1 fl. 50 cr.

Balsam miraculos englezesc, un flacon 1 fl. 50 cr.

Fiakerpulver în contra catarelor, reușele și tusei, 1 șatula 35 cr., trimitere francată 60 cr.

Spirit de bucate cu și fără sare 1 flacon 70 cr.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut de cel mai bun remediu în contra degerăturilor de tot felul, precum și în contra ori-și-cărui fel de rane învechite. 1 borcan 40 cr. cu trimitere francată 65 cr.

Helso sau sare de sănătate, un remediu excelent în contra tuturor suferințelor, consecutive mistuirii neregulate, 1 pachet 1 fl.

Balsam de gușă remediu sigur în contra grumazului gros. 1 flacon 40 cr. trimitere francată 65 cr.

Afără de preparatele aici numite se află toate specialitățile farmaceutice anunțate în ziarele austriace și în cele străine și la cerere se procură prompt și ieftin toți articolii, care nu se vor afla poate în deposit.

Trimitere prin postă se efectuează cât se poate de iute, trimițându-se banii înainte, ear’ comande mai mari și cu rambursă.

Farmacia lui I. PSERHOFER „la mărul de aur al imperiului” Viena I., Singerstrasse Nr. 15.

Comandele se vor efectua numai atunci, când se va trimite prețul înainte și în cazul acesta spesele postale sânt mai mici ca la trimiterea prin rambursă postală.

Ca veritabile sânt a se privi numai acele piluri, a căror asinațiune poartă numele I. Pserhofer și acele șatule ce poartă pe coperiș același nume în colcare roșie.

Specialitățile mai sus numite se capătă și în speșeria I. v. Török, Budapesta, Königsgasse 12.

[2537] 7—12